

Цбарске НОВОСТИ

ЛИСТ ЗА ДРУШТВЕНА И ПОЛИТИЧКА ПИТАЊА КРАЉЕВАЧКОГ СРЕЗА

Број 133 - Година III

Краљево, 9 децембар 1955 год.

Примерак 10 динара

Са Пленума Савезног одбора Социјалистичког савеза радног народа Југославије

Вријеме је да се пољопривреди да приоритет - рекао је друг Тито

— ИЗВОДИ ИЗ РЕФЕРАТА —

Ових дана одржан је Пленум Социјалистичког савеза радног народа у Београду на коме је председник Тито одржао реферат о привредним проблемима. Дневна штампа је донела реферат у целини, но за читаоце нашег листа доносимо један део реферата друге Тита који се односи на проблеме пољопривреде и задругарства.

Највећу бригу скоро свих послеријатних година задавала нам је пољопривреда, која због своје заосталости далеко заостаје иза индустрије у погледу стварања националног доходака и представља за нас сталан проблем због честих елементарних непогода и врло ниске произ-

водње. Према подацима Савезног статистичког уреда, остварено је 1954 године у индустрији 42,7% а у пољопривреди свега 26,6% националног доходака. Има више узрока што је наша пољопривреда на тако ниском нивоу. Први и најважнији узрок је у томе што смо морали

због интензивне индустријализације запоставити унапређење пољопривреде. Други узрок је помњакна механизација за пољопривреду, а оно што је постајало до рата било је или уништено или допирало. Набавке пољопривредне механизације и умјетног гнојива у некој већој мјери из иностранства биле су немогуће због помњакна девизних средстава. Пољопривреда је морала чекати на нашу сопствену индустрију — и сада је дошло вријеме да се пољопривреди да приоритет.

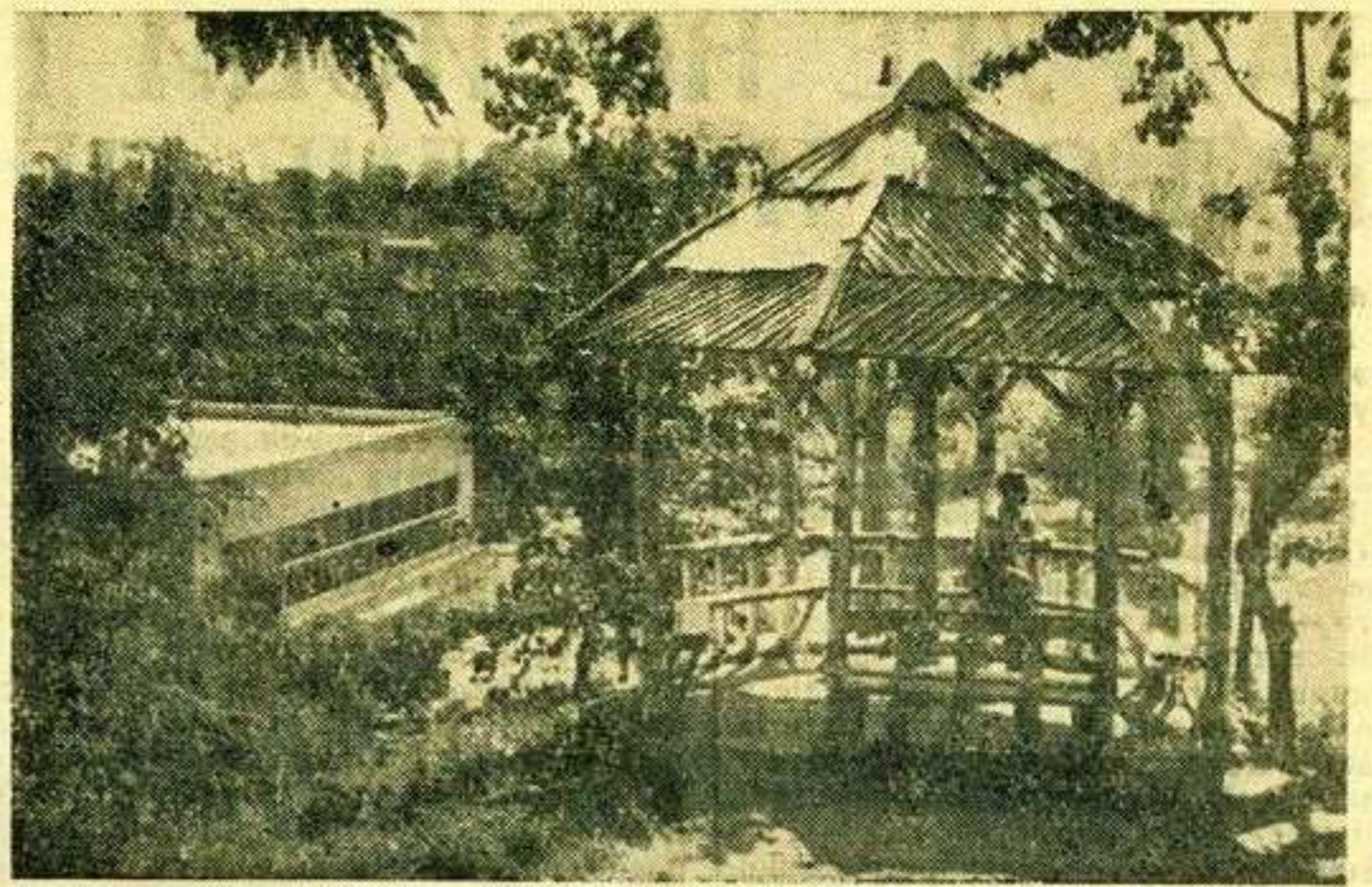

Разумије се да и ту не долазе у обзир неке огромне инвестиције. Биће потребно да се и овдје што скромнијим средствима и што брже постигне добар ефекат. Када говорим о огромним инвестицијама, мислим на то да се не упуштамо у неке велике мелорације и иригационе радове итд., који не трајају годинама док могу дати плод. Ради се о томе да се инвестирају средства тамо гдје ће најбрже дати резултате. И ту ми морамо ићи напријед постепено, али много брже но досад.

Када дајемо, а дајемо више инвестиција пољопривреди, морамо знати зашто дајемо и шта ће од тога имати заједница. Најпримјер, и до сада смо давали, ико недовољно, средства за пољопривреду, — а то ипак није дало резултате који су се могли очекивати. И ту се нису рационално користала средства, о чему најбоље сведоче наша државна пољопривредна добра, од којих још увек многа нису рентабилна упркос томе што имају и механизацију и друго. Ту је ријеч о слабој организацији, о ненаучном обрађивању земљишта о високим трошковима производње због ниског ефекта рада, пренатрпаности и другог. Исто тако, не може се рећи да наша заједница није помагала задруги и приватни сектор. Помогала их је према могућностима кредитима, регресима, отписивањем дугова итд., али ни ту није било онога ефекта који би се с правом могло очекивати. И ту се очекивало оно што се догађа и при давању средстава за индустријализацију, односно за капиталну изградњу, — то јест одреде се и дају толика и толика средства, а даље се не води брига у шта и како ће се трошити.

Ја мислим да је код пољопривреде веома важно, осим материјалних средстава, дати стручну и организациону помоћ. Какве се нарочите користе могу имати ако дамо новац, механизацију и друго а пољопривредник ради и даље по старом обичају, са свим наслијеђеним, конзервативним, ненаучним схватањима? И пољопривреда захтијева примјену научних тековина. И пољопривредна производња, као и индустријска, захтијева непрекидно изучавање разних могућности и примјену научних метода и усавршавање начина производње. Зар су код нас бојитет земљишта или атмосферске прилике гори него, рецимо, у северним и другим европским земљама? Ја мислим да нису. Већ је код нас боље и једно и друго, а ипак је у многим тм земљама принос на истој површини већи од два до четири пута него код нас. Зашто је тако, рекао сам напријед. Говори се стално о потреби интензивног обрађивања у пољопривреди, а људима није познато у чему је та интензивност. Ја

ИЗ НАШЕ ОКОЛИНЕ

Детаљ из Врњачке Бање

У част Дана Републике откривен је на Ушћу споменик палим борцима из I и II светског рата

Десетогодишњица народне Републике свечано је прослављена у Ушћу. Можемо слободно рећи да Ушће још није видело овакву свечаност. На врху брда, које се диже над самим насељем, откривен је споменик палим борцима из оба светска рата. На почасној трибини приликом откривања споменика сусрели су се ратници из оба светска рата. Поред Свете Трифуновића, Јарослава Гвозденовића, Добрице Ристовића, Покимице Слава и других првобораца из овог краја били су Милан Дуловић и Милош Кундовић, два стара ратника која су прешла Албанију и у брдима Кајмакчалану отварају врата за домовину. У свом говору народни посланик Трифуновић одао је признање и ратницима из Првог светског рата. „И они су, казао је посланик Трифуновић, бранили своју земљу са жељом да у њој буде више социјалне правде а мање изабљивања. Но: шпекуланти су се преко лешева српских сељака поново домогли власти. То горко искуство из Првог светског рата добро је дошло борцима наше Народне револуције да смело крену у борбу не само за ослобађење већ и за освајање власти. Наору-

жани народ, у пламену ратних борби, вођен Комунистичком партијом Југославије и другом Титом, договарао се како да уреди своју земљу и успешно оконча насилну буржојску власт са покликом - Нећемо старо! И доиста, на јединствен начин у историји, свешћу и самопрего-ром људи, дошло је до победе. У свом даљем излагању Трифуновић је указао да се још ниједна десетогодишњица није славила у нашој земљи као ова. А то је разумљиво. Пређени пут, остварена дела за десет година, као и ведра будућност достојна су слика наше Републике. Посланик Трифуновић такође се осврнуо и на наше тешкоће. Он је подвукао да смо ми морали у претеклом периоду подићи тешку индустрију, створити средства за рад, која ће нам убудуће омогућити да брже кренемо ка побољшању животних услова радних људи.

На крају народног митинга уз звуке музике и почасне палбе Јарослав Гвозденовић, првоборац из Ибарске Долине, открио је споменик. Снажан младик, са стегнутом машинком у руци, извајан у бронзи, на високом брду изнад Ушћа потсећа ће младе генерације на борце који су пали у два светска рата.

Дан Републике свечано прослављен

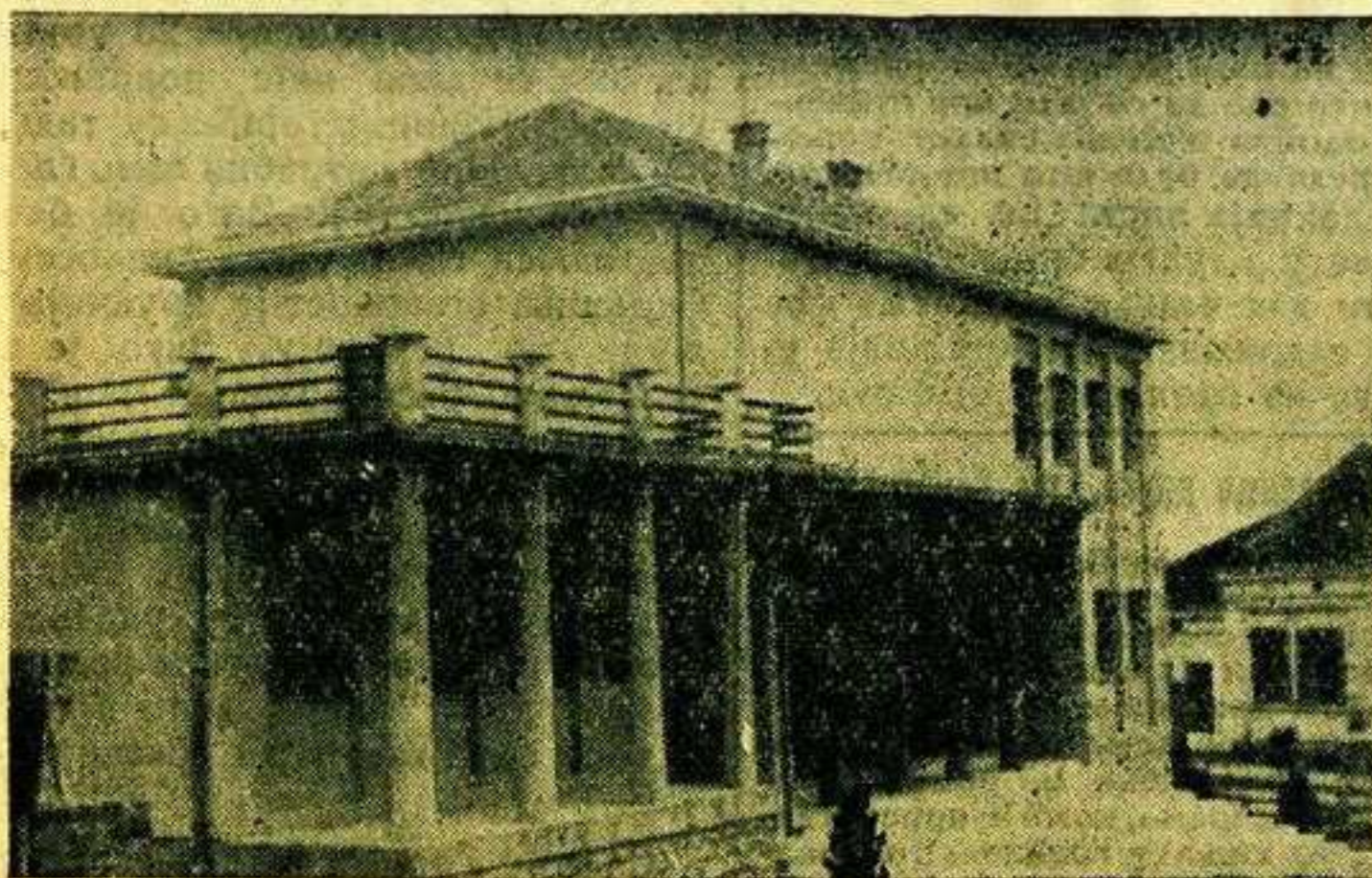
У целом срезу и седиштима нових општина а и у малим селима, ове године свечано је прослављена Десетогодишњица Републике. Почев од академија које су у основним организацијама Социјалистичког савеза у Краљево, почеле да се одржавају на неколико дана раније па до 29 новембра свуда су грађани нашег среза овом свечаном дану у историји нашег народа дали празнично обележје. Народна весеља и академије у селима привукле су велики број грађана а програми и реферати у част Дана Републике били су солидно спрежљени. У свечано декорисаном Краљево испраћен је први воз нормалног колосека за Чачак, у Добрим Странама је ошворен мост за саобраћај. На Ушћу је откривен споменик. У Рашкој, Врњачкој Бањи и свим већим местима, Дан Републике је прослављен свечано. Ових дана су се грађани нашег среза селили оних који су пали ради стварања наше Републике и на гробове палих бораца из рајдова, као и гробове жртва Шерога положени су венци. Захвални грађани нашег среза на свој празник селили су се оних који су пали за срећнију сушрашћу. И немогуће је циљати сва места у којима су држане прославе. Велики број грађана учествовао је у овом слављу и народа среза Краљево прославио је 29 новембар свечано и достојанствено онако како га је славио и како ће га славити убудуће, као Дан Републике коју сви безгранично волимо.

Откривена спомен-плоча Предрагу Вилимоновићу у Рашци

Дан Републике у Рашци обележен је посебном свечаношћу. У Дому друштвених организација откривена је спомен биста Предрагу Вилимоновићу, првом команданту Копаоничког партизанског одреда. Предраг Вилимоновић је и данас у живом сећању свих људи овог краја. Млади учитељ са Рудня још у првим устаничким данима окупио је своје сељаке, одвео их на Ко-

паоник и ту са рударима из Трепче основао Копаонички партизански одред. За релативно кратко време одред је успео да ослободи скоро целу Ибарску Долину између Краљева и Косовске Митровице.

По откривању бисте председник Народног одбора општине у Рашци приредио је пријем за родитеље палих бораца и преставнике друштвених организација.

ДОМ ДРУШТВЕНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА У РАШЦИ

Два најактуелнија проблема из области пољопривреде

— Да спречимо катастрофу —

Редакција листа се обратила двојици пољопривредних стручњака са питањем који су проблеми сада најактуелнији у пољопривреди и за читаоце нашег листа доносимо одговоре нашем сараднику, после којих ће следити низ стручних чланака у нашем листу ради што бољег објашњења и упознавања пољопривредника са ова два проблема који су врло важни за унапређење и заштиту пољопривреде.

На питање која је заштитна мера у пољопривреди сада најактуелнија инжењер Гордан Радовановић је одговорио:

И раније смо преко листа саветовали нашим пољопривредницима да треба посебну пажњу да посвете сузбијању губаревих јајних легала. Међутим ово питање се још оштрије поставља ове године. Губарев лептир је још летос почео да полаже јаја по нашим воћкама и шумском дрвећу. Та јаја остају тако све до пролећа кад се из њих пичињу да излежу гусенице. За разлику од ранијих година ово полагање јаја је ове године у несразмерно већој количини. Док је прошле године напад губара био на површини од 2500 хектара тај напад је ове године узео веће размере. Тако је он констатован на 38.006 хектара државне шуме, 2059 хектара шуме приватника и на воћњацима у површини од 598 хектара. Ако знамо да је 120 гусеница доста да униште цело дрво, а свако јајно легло носи просечно 400 комада јаја из кога се излегне на пролеће 400 гусеница онда је јасно каква катастрофа напролеће прети шуми и воћњацима и колико је важно да сваки пољопривредник буде ангажован у сузбијању овога зла. Ако се сада не предузму мере, на пролеће ће све бити касно јер ће губар

направити праву пустош по воћњацима и шумама.

Одмах треба поћи у воћњаке и шуме и дебла прегледати пажљиво и са сваког посидати јајна легла. Не бацати на земљу већ их треба стављати у суд затим бацати у воду и све запалити. Макар да постоје и други начини сузбијања ово је најсигурнији начин и овом послу наши пољопривредници морају приступити што хитније.

На питање који је задатак на унапређењу пољопривреде сада најактуелнији и доноси највише корист и пољопривредницима, друг Бора Милосављевић пољопривредник Среског савеза 33 је рекао:

Најактуелнија а уједно најважнија и најкориснија за наше пољопривреднике а нарочито корисна за наш срез је питање коришћења субвенције (помоћи) за унапређење пољопривреде из фондова који пољопривредницима стоје на располагању. То су баснословне суме али пољопривредници у нашем срезу ико је то помоћ заједнице без повраћаја, зачудо не показују довољну пажњу. На пример сваки пољопривредник добија на име ове субвенције за подизање воћњака у вели-

(Наставак на другој страни)

КУЛТУРА • ПРОСВЕТА • КУЛТУРА • ПРОСВЕТА • КУЛТУРА • ПРОСВЕТА • КУЛТУРА • ПРОСВЕТА • КУЛТУРА

Ново удружење просветних радника

— СКУПШТИНА УЧИТЕЉА, НАСТАВНИКА И ПРОФЕСОРА —

Заједничка скупштина Удружења учитеља и Удружења наставника и професора са територије општине Краљево, одржана је ових дана. Тога дана ова два удружења спојила су се у једно удружење које обухвата све просветне раднике. Као гости скупштине су присуствовали друго-ви Раде Борисављевић, секретар Среског комитета СК, Божа Марковић, претседник ССРН среза и Милорад Николић.

У име иницијативног одбора новог удружења скупштину је отворио Станиша Барловац. Он је изнео и основне циљеве, које новоформирано удружење треба да има.

До спајања ова два удружења дошло је после опште промене коју је диктирала наша стварност. Било би нелогично да учитељи и наставници који раде у једној осмогодишњој школи припадају разним просветним удружењима, када су им задаци и циљеви исти. Свакако да удружење, које је друштвено политичка организација, мора стално да води борбу за лик наставника, васпитача младе генерације, који одговара условима наше социјалистичке изградње. Због тога треба радити на стручном и идеолошко политичком уздицању.

Бивше удружење је имало доста недостатака и на тим искуствима се треба учити.

У току дискусије искристалисало се мишљење да стручно уздицање треба спровести кроз активне. Ово је усвојено и свакако ће се у скоријем времену почини њиховом оформљавању. Пред-

ност оваквог рада је несумњив. Било је речи и о одржавању педагошких или политичких предавања у оквиру секције која би се оформила при школама.

У дискусији је учествовао и друг Раде Борисављевић који је истакао потребу што тешње сарадње удружења и Социјалистичког савеза. Он је рекао да једна од негативних тенден-

ција код нас јесте потцењивање улоге свесног фактора, у првом реду ССРН, а тога није било лишено ни старо удружење. Због тога верује да ће ново удружење у томе правцу учинити све да би се то избегло.

На крају је технички врло неорганизовано изабрана управа новог удружења.

ЗАШТО СЕ ЧИТАОНИЦА У БАЉЕВЦУ НЕДОВОЉНО КОРИСТИ?

Радни колектив Ибарских радника у Баљевцу је дао средства од којих је купљено доста књига и образована библиотека. Касније је руковање овом књижицом преузело Културно уметничко друштво из Баљевца, које је то после уступило Општинском одбору, јер није имало средстава да плаћа лице које би том књижицом руковало.

Међутим и службеник Народног одбора који је сада задужен за овај посао, стално се налази на тереву и просторије библиотеке су стално затворена. Међутим о свему овоме је дискутовано на разним састанцима и говорено о томе да књижицу треба отворити и учинити доступном грађанима, у толико пре што Баљевец сада претставља центар једне прилично јаке комуналне заједнице, али остало је на прокламацијама а да ништа конкрет-но није учињено. Заиста је за осуду што се грађанима Баљевца у коме се налази и велики број

радника, не омогућава да користе ове књиге.

Наилази зимски период. У њему је културно просветни рад у нашем срезу увек био интензивнији и није касно да се и сада учини нешто што би омогућило да ова библиотека попут многих у срезу постане станица грађана који би користили своје слободно време на овај начин. На надлежнима је да размисле а у Баљевцу има комуниста, омладине и одговорних људи који ово питање могу да реше за један дан.

Пударевић Ратко

Саопштење

У недељу у 10 часова у просторијама Савеза КПД у Рајићевој улици одржаће се саставек претседника и секретара општинских савеза КПД са територије целог Краљевачког среза.

Позивају се сви претседници и секретари општинских савеза да овом састанку неизоставно присуствују.

Сиражарева ноћ

Сву ноћ су ме прашиле кише,
угризале су кайи воде.
Понекад ујустим очи
у магли да се ломе
за свишће које бежали
на крестима носе.

С' вушком на груди
пришккам те добра земљо
под мојим грањем
у ово јутро бдења
на црном — над сваком стогом
што злаћна жита рођа.

Почивај вољена земљо
у смешку мог усаваног сина,
Ја нисам усамљен дуб
и празно не зурим у маглу.
Из ножа моје вушке
Рађа се велико црвено сунце.
Почивај слободна земљо
у срцу чувам твоју моћ

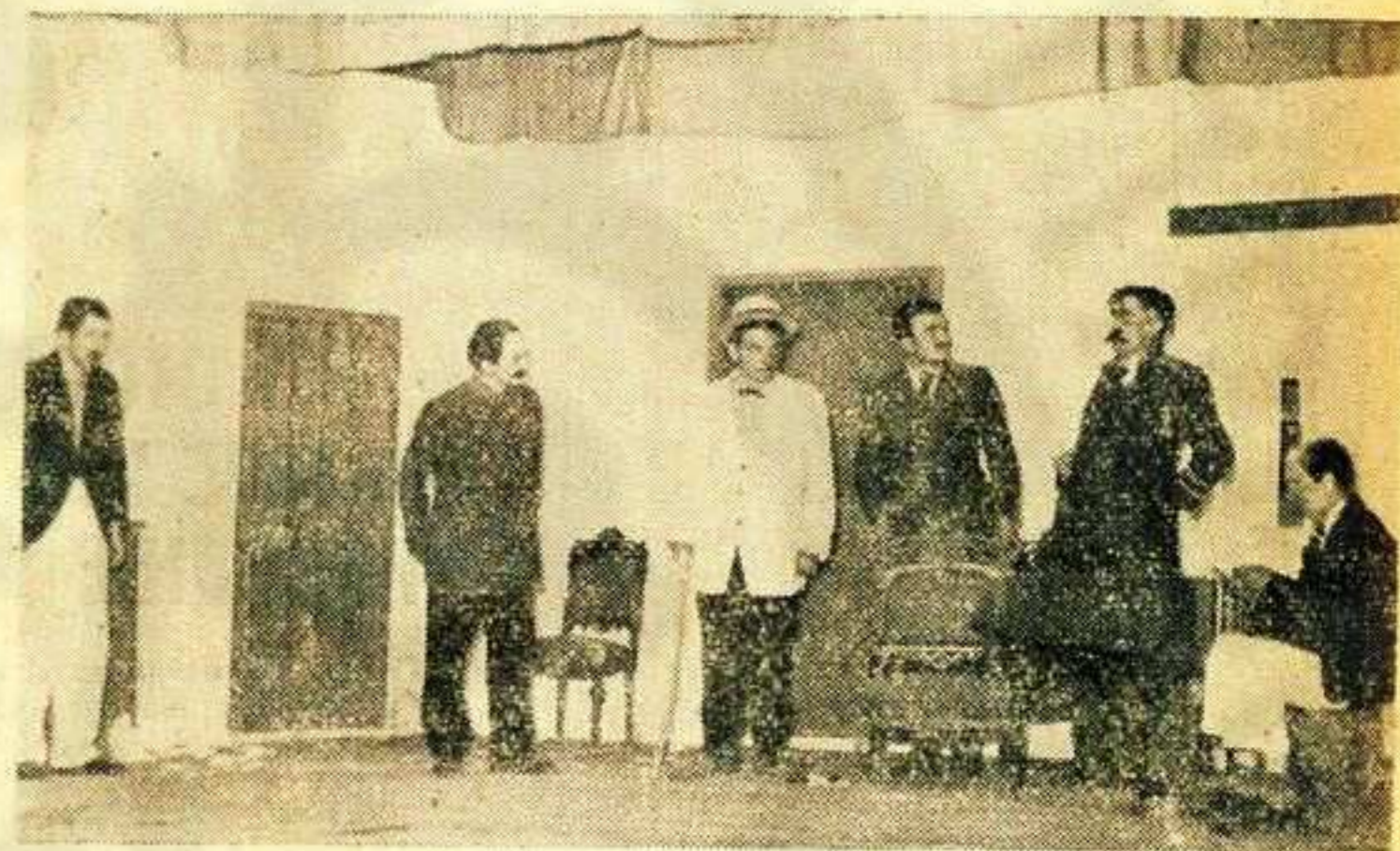
Стојановић Муха, в.п. 2935

Изложба фотоаматера у Краљеву

У току празника Дана Републике фотоаматери Краљева приказали су уређену и успелу изложбу својих радова-слика. Кроз изложбу и изложене слике могао се констатовати несумњив напредак кога су аматери из Краљева учинили и заиста је штета што чешће и више људи не учествују у раду овога клуба.

Редакција нашега листа је одлучила да неке од радова клишера и на таква начин читаоцима који нису имали прилике да виде изложбу, кроз лист прикаже на успелије радове наших фотоаматера.

Синдикално културно уметничко друштво „Абрашевић“ почело је активно да ради и у овој сезони

Сцена са претставе „Заједнички стан“

ИЗ АКУЛИСА

О људима чијих имена нема на позоришним плакатама

Док гледамо позоришну претставу и у паузи чекамо да се извођачи поново појаве на сцени, мало се ко, или готово нико не сети оних који спремају декор за идући чин. Понекад негодујемо у себи зашто тако дуго чекамо на извођаче.

Нестрпљиви смо и хоћемо да што пре видимо како се радња одвија.

На крају претставе извођаче награђемо аплаузом, новине пишу о њима и критичар каже на пример овако: Са много такта и осећања мере, Н.Н. није успео да нам дочара лик главног јунака драме и да нам у појединим сценама пружи истинско глумачко остварење. Декор је био на одговарајућој висини а фино и дискретно светло освежавајуће је деловало на читаву сцену.

Али критичар никада ништа не напише о људима који су изврсно поставили декор и о човеку који је тако мајсторски дао светло извођачима.

Ми желимо да пишемо баш о тим људима, чија имена не срећемо на позоришним плакатама. О људима које не виђамо на позорници, а који су ипак тамо неопходни.

Завеса је пала и ми задовољно пушимо цигарету чекајући следећи чин.

Хајдемо за часак иза завесе да видимо шта се тамо догађа.

Декор који смо видели у првом чину, готово више није постојао на позорници. Са невероватном брзином и спретношћу, неколико људи то склања без икаквог договора и споразумевања. Свако од њих зна свој посао и брзо га обавља. И док стари декор брзо нестаје, на другој страни се већ поставља сцена за следећи чин.

Још само сточић и телефон и све је спремно.

Техничка екипа са шефом Грујићем уступа место извођачима.

Свако узима своје место иза кулиса.

Позоришни електричар Мирко Николић, полако се увлачи у своју кабинку. Одлазимо за њим. Срећемо се са безброј прекидача, ручица и дугмади.

Све то некако компликовано делује за наш појам.

— Добро Коља, како се ви уопште

овде сналазите поред оволико прекидача и ручица.

Просто, каже он. Ево гледајте. Пребацује један прекидач и светло се гаси у сали.

Претстава почиње.

Коља узима шлагворт и пажљиво прати сваку реч извођача. Пребацује прекидаче и реостатом подешава јачину светла.

Сад треба да дочарам праскорзорје, каже Коља и полако помера реостат.

Позорицу обасјава црвенкаста светлост баш као када се назире први зраци сунца.

— То што ви овде радите, права је уметност, кажемо му ми.

— Имате право, само не због тога што мој рад толико вреди, већ због љубави коју ми сви који радимо у позоришту осећамо према уметности. Наш посао није ни мало лак. Треба овде и те како запети. Понекад радимо и до пола ноћи и верујете није нам тешко. Никада нико, не негодује.

Има нечег лепог у томе. Видећете после претставе, како раде ти људи.

Коља чини последњи покрет. Претстава је завршена.

Из сале допире аплауз публике. Глумци се захваљују и завеса се поново спушта.

Људи иза кулиса излазе поново на позорицу.

Сценограф и сликар Добрила Величковић задовољно разгледа декор, који је заиста одлично припремио.

Замолили смо је да нам исприча нешто о њеној улози у раду позоришта.

— Не знам шта бих могла да вам кажем. То је мој обичан свакодневни рад и тешко ми је да кроз њега проценим своју улогу. Ако би ме питали о улози читавог колектива наше техничке екипе онда бих могла доста да вам испричам.

Сматрам да није нескромно ако кажем да техничка екипа својим радом учествује са педесет процената у једном остварењу позоришта.

Ово што ми данас дајемо, чини ми се да задовољава. Само када би имали

боље услове рада, могли би да дамо много више.

Стабене прилике су врло тешке. Схватам ја то. Само морате признати да је тешко радити у просторији где је смештена столарска радионица и сликарница. Док столар ради свој посао ја морам да сликам. То је ипак не-згодно.

Поред тога ми смо јако сиромашни.

Новог материјала уопште немамо. Ево видите ове кулисе. Тоје декор за „Чежњу под брестовима“. Скрипили смо га од старих кулиса и платна, много смо труда сви уложили да се то заврши.

То није моје најбоље остварење, али ми је најдраже.

Док ми разговарамо, декор полако нестаје.

Најзад је све готово.

Зауостављамо шефа техничке екипе Трујића.

Уморан и сав мокар од зноја почиње да нам прича.

— Драго ми је што желите да пишете о нама. Само немојте мислити да ће само то бити награда за наш рад. Док публика аплаудира на крају претставе, ми смо, верујете исто толико задовољни као и извођачи, јер успех је исто толико и наш. Ми смо свесни тога и то нам нико и не оспорава.

— А неуспех, да ли њега делите?

— Наравно каже Трујић и одмах почиње да прича о тешкоћама позоришта.

— Верујете ли ви да смо ми ову сезону почели са новим људима. То су људи који се први пут срећу са позориштем и требало их је прво увести у посао па тек онда од њих тражити добар рад. Сада су то већ прави мајстори.

Јако сам задовољан са њима.

Треба у нашем раду спретности.

— Да видели, смо кажемо му ми.

— Не, ви то нисте видели. И нисте могли да видите.

На претстави „Злочин и казна“, је двој од најтежих

већ и за монтажу сцене ми смо морали да радимо пред публиком у потпуном мраку. Замислите сада каква је контрација потребна да човек све то у мраку склони и поново постави на своје место.

— Да то је врло тешко.

— Па ипак ни једна наша пауза није трајала више од 40 секунди, задовољно додаје Трујић.

Али то није све. Трујић нам ништа није рекао о себи и свом раду у позоришту. То смо сазнали од његових колега.

Трујић ради у позоришту већ седам година. Од његовог оснивања. Већ неколико година је шеф позорнице. И одличан је мајстор.

Али не само то. Он је још и глумач, аматер.

Видели смо га много пута на позорници у разним улогама.

Када је позориште спремило премијеру „Злочин и казна“, глумац који је добио улогу Мармаладова напустио је позориште. После припреме од месец дана позориште је дошло у ситуацију да одустане од извођача премијере.

Остало је још свега четири дана времена. За четири дана је требало спремити једну прилично тешку улогу.

Посла се прихватио Трујић и после четири дана изашао на премијеру, која је у основи успела.

Они који су гледали „Злочин и казна“ морају признати да је Мармаладов солидно дат.

Ето такви изгледају они које не виђамо на позорници, сагледани у једном дану.

* * *

Претстава је завршена и сутра ће новичке писати о извођачима и критичар ће рећи на пример овако: Декор је био на одговарајућој висини, а фино и дискретно светло освежавајуће је деловало на читаву сцену.

Али критичар никада ништа не напише о људима који су изврсно поставили декор и човеку који је тако мајсторски дао светло извођачима.

М. Марић

После Конгреса за заштиту деце

Од 2 до 6 октобра одржан је Конгрес Савеза друштава за заштиту деце. Ово је први конгрес одржан у нашој земљи овакве врсте. О томе говори и учешће око хиљаду делегата из наше земље а као гости Конгресу су присуствовали претседник светске организације центра за заштиту деце и претседница Свештеничке конференције жена.

Друг Александар Ранковић је поднео реферат о смерницама и методу рада заштите здравља деце, мајки и омладине који је објављен у дневној штампи. Конгрес је имао за циљ да на широј основи истакне проблеме и окупио је оне који се интересују за дечију заштиту без обзира да ли раде у друштвеним организацијама или државним органима ангажујући наше најистакнутије стручњаке да систематски али на популаран начин изложе проблеме дечије заштите друштвеним радницима који се у свом свакодневном раду сусрећу са проблемима из ове области.

Основна начела заштите мајки и детета у нашој земљи дата су уставом чија су начела спроведена кроз многобројне законе.

уредбе и друге прописе. Да би мајка и дете могли да користе позитивне одредбе наших закона, треба им приближити здравствену службу и зато се предвиђа стварање установа за заштиту мајке и детета које су разноврсне. Уз ове установе данас се често организују курсеви и семинари за мајке из разних области као на пример хигијене, исхране деце итд. Но и поред добро организоване мреже установа и оспособљеног стручног кадра као упоредан задатак остаје и даље широко просвећивање народа.

Појам социјално здравствене заштите или боље рећи социјалног старања за подизање деце је веома широк и свестран. Искусства нам говоре да рад на просвећивању мора да добије друкчији карактер. Досадашња пракса је истакла да се у овом раду мора водити општа политика са одређеним перспективама и програмом са којим би биле заинтересоване све друштвене организације.

Кроз дискусију која је била конкретна и исцрпна говорило се о многим питањима која треба

имати у виду кад се буде у идућој години радило на извршавању свих задатака које је поставио овај значајан Конгрес. Посебно се међу задацима Друштва за заштиту деце у нашем срезу поставља питање стварања јачке чекаонице за ђаке из околних села која путују кућама свакога дана. Затим, кухиње за ученике у привреди као и потпуна смештај ученика у привреди. Отварање млечних ресторана, евенуално отварање обданишта или јасала при већим предузећима, појачавање бриге о деци палих бораца, стални и систематски преглед деце на читавој територији среза као и остварење воспитних центара са циљем практичног дејства Друштва за заштиту деце, су задаци о којима стално треба мислити. За извршење овога задатка нужна је и помоћ органа народних власти која сигурно неће изостати.

Љ. Ј.

САОПШТЕЊЕ РЕДАКЦИЈЕ ЛИСТА

За наше сталне дописнике државили су се следећи кандидати:

Рашковић Обрад, учитељ из Студенице, Димиријевић Гвозден, Техничар из Рашке, Пешировић Пешир, в.п. 2250-1/а Задар, Поповић Милић, мајор ЈНА Рашка, Бујанац Драгоје, службеник Краљево, Јовановић Владимир, Техничар Краљево, Граца Хивзо, службеник Лешиак, Раденковић Бранко, радник Ушће, Ерић Радул, Пољопривредни Техничар Краљево, Павловић Зоран из Врбе, Вукмановић Станислав, учитељ Врбачка Бања, Миловановић Василије, ученик гимназије Краљево, Грбић Драган, службеник железнице Краљево, Бажаљак Жарко, службеник Машарушка Бања, Марчић Драган, радник Краљево, Покимица Станимир, земљорадник Рваши, Перамилац Томислав, Ушће, Раду-

јевић Драгић, ковач из Буковице, Карапанчић Драгиша, милиционер Машарушка Бања, Стојић Драган, земљорадник Лађевци, Томанић Мирко, наставник Самала и Николић Душан, наставник из Самала.

Како има велики број села из којих нисмо добили понуде за сарадњу а Редакција листа има намеру да у сваком селу има по једног или два сарадника, како би проблематика свих села била Шреширања кроз листу, упозоравамо наше читаоце који имају вољу да сарађују у нашем листу, да нам што пре, а најбоље до краја године доставе своје понуде, да бисмо на почетку године могли да објавимо имена свих оних које смаћрамо својим дописницима и доставили им легитимације наше редакције.

Мали огласи

Продајем кућу у Главашевој улици број 2. За услове упитати Васу Драгојловића, Трг Маршала Тита број 20.

Продајем кућу у центру Краљево. Кућа је вав куће заједнице. Упитати у улици Југ Богданова 10.

Хитно продајем кућу споразумно услыва. Омладинска бр. 68.

Драга Миленковић

Саопштење резервним официрима

У петак у сали Дома железничара у 17 час. одржаће се предавање за резервне официре свих родова: „Дужности резервног официра на случај мобилизације“ предавач мајор Кљајевић.

ПЕДАГОШКИ САВЕТИ

РЕЖИМ ДАНА ШКОЛСКОГ ДЕТЕТА

Још у прешколском времену требало би да родитељи стварају радне навике код деце, али родитељи сами морају да послушају као леи пример, јер дете у то доба највише имитира старије па врло лако стииче и добре и рђаве навике.

Те навике морају се стварати код деце посвећено. Кад дете пође у школу, учитељ и наставница упућују га својим саветима на правилну расподелу времена. На рад, одмор — разоноду, пошто су га прешколно оспособили за решавање домаћег задатка. Тиме ученик стииче нове радне навике, као што су: учење, уредност, књижа и друге ђачке пошребе. Није лако и једноставно створити радне навике код ученика, али родитељи морају те навике да контролишу и пошкрељују. Поред тога

што су дешету обезбедили храну, чисту постелу, одео, књиге и школски прибор, морају дешету да обезбеде један кућни (сто и столицу) који ће припадати само ученику и о чијој ће уредности само он да се стара. Родитељи у договору са учитељима и наставницима морају да посшаве режим — план рада у току дана за сваког ученика. Пожељно би било да дете устаје сати и по пре почетка наставе, очисти своје одео и обућу, умие се, оиере зубе и доручкује са родитељима. Бар Шри четврши сати пре поласка у школу, среди своје књиге, а не да доручкује у последњем моменту, поштричи у школу и забораиу полувину ђачког прибора. Дете мора у школу сваког дана да иде на време, ни сувише касно ни сувише рано, већ да стигне у школу на

четврши сати пре часа. Када се враши из школе нека оиере руке поигра се на чистом ваздуху, руча па се оиеш пусши у двористише. Пошто се враши у собу, узима задатке и спрема редом предмете за следећи дан, јер дете сваког дана има домаћи задатак. Оно се у том послу не сме оиешати већ му се мора пружити могућности за рад.

Кад се родитељи лежерно однесе према школи није чудо што и дете то чини и долази у школу без задатака, без школског прибора и скоро увек са закашњењем.

На другој страни имамо родитеље који придају важности само школи и не само да дешету не дају да иша ради у кући, већ смаћрају да ће му помоћи ако му задатак ураде. Ти родитељи стварају од дешета гошована удаљујући га од проблема сталног домаћег живота.

Живка Михајловић

За срећнију будућност младих

Свако путовање значи нешто ново. Или нова познанства, или нови утисци.

Свеједно — уз сваку нову карту купимо и нешто ново. Зна железница шта ради, ново мора да се плати.

— Једну до Краљево. Благојвик и не слуги колико даје са том картом — колико могућности! Он нез на колико ће бити радостан кад угледам оно што пише на карти — Краљево! Он нез да ми продаје и карту, и радост, и нови доживљај. Он само каже цену.

Трећа класа је свуда једнака. Клупе су тврде. Ваздух загушљив. Али овог пута ми се учинило нешто друго — нешто необично.

У вагону је било кечиња, неукусно намазаних усана, шајкача, „дотераних фризура“, лептир машини и говора — пуно говора.

— Јел слободно?
— Није!
— Кад дође тај устаћу!
— Али...
Било је и нервозе. Познанства

у возу су обично нервозна. Нарочито кад воз касни — а ми смо каснили.

У вагону је било бучно и топло. Првепахуљице снега топиле су се на прозорима. Овде говорим о оним пахуљицама које су пале на прозоре нашег вагона — и о путницима треће класе нашег вагона.

Први часови пролазили су у читању штампе, Али штампа је била и прва која је штошта говорила о људима и навикама.

У жуљевитим рукама шуштала је „Борба“. На глави се белело кече. Очи су клизале преко ступца скупштинске хронике. Усне су немо показивале прочитане редове. Чело је било набрано — можда од напора?

— Сељак треба много радити. Онда већемо купити жито од Америке рече некоме поред себе. „Борба“ у жуљевитим рукама учинила је своје.

На другој клупи, денојка са шижкама и неукусно намазаним уснама, држећи у рукама „Филмски свет“, жучно је објашњавала:

— Лаф је овај! Мерлин! Какве очи!

— Колико паре има! — примети сусед са лептир машином.

Овај случај није случајно укоредио „Борбу“ и „Филмски свет“

— Карте за преглед!

— Ђаци или...?

— Студенти.

Показаше индексе.

У једном углу одлеже се:

„Са крај Босне до мора,

зна га земља сва...“

Певао је један старац. Прихватили су његови суседи. Певали су. После ове песме биле су друге — сличне.

Песма је постала сапутник. И песма је почела да говори о људима.

„Где је ласо и сомбреро, где су револвера два...“

Чуло се из студентског угла. Каже се: ко пева — зло не мисли! И ја не кажем супротно — али не прихватише „Гауча“. Укуси су се разилазили. Нико није попуштао. Али неко је морао имати лепши, бољи укус? Да ли ће неко да попусти?

— Мамице, кад ће Београд? — питао је један малишан. А били смо тек на Косову.

— Срећке! За сто динара милион! Изволте...

— Хвала, ја сам се уписао на медицину — одговори му студент коме се обратио.

— Ха-ха-ха, — проломи се громогласан смех у студентском табору. Заиста ретка шала! И успела!

— Да ли се млади људи уписују на медицину само због новца? — упита један старији господин.

Нико није одговорио.

Путници су се и даље трудили да скрате путовање Песме, досетке и шале помагале су им.

Студенти су играли „фоте“. Свако данас, у нашој земљи, има право да се игра.

Само зна се ко игра

жмурке, ко кликера, ко јурке — а ко „фоте“. Али, је не уопштавам и нико не пребацујем. Само констатујем.

Било је интересантно слушати:

— Иста сам Мерлин Мовро, морала је да викне на сав глас, госпођица са намазаним уснама, јер није погодила кога је „фота“. Многи су се смејали — а многи су и мислили: каква ли тек изгледа та Мерлин?

Зашто ли им замерам? Можда

људине могу вичито да причају о нашим свакидашњим проблемима. Мора некад човек и „Фоте“ да игра.

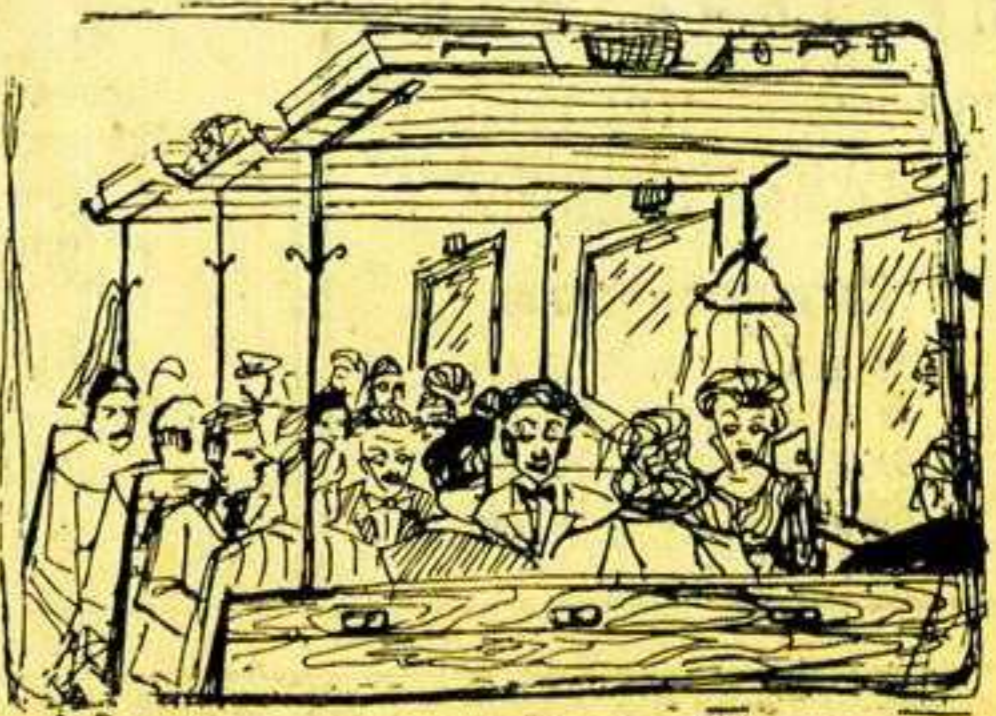
Само, кад ће доћи на ред активност студената у трећој класи?

— Мамице, кад ће Београд? питао је малишан.

— Неће још, сине рекла је мајка.

Били смо тек на Косову.

Владимир Маровић

Пшунам...

За презир и осуду

Присутствовао сам академији „Партизана“ пре неко вече у сали Народног позоришта. Одушевљен сам ониме што сам видео али сам и стравихио био љуш на једну групу омладинаца који су за време док су сви били заинтересовани ониме што се приказује на позорници, добацивали неукусне речи и правили свињарије које никако не иду и за које је мало да их човек само кришћује. Да сам се налазио ближе реаговао би и физички па макар колико то недоликовало јер заиста оно што је учинио један омладинац кога најжалосније ни организатори а ни ми нисмо могли да забазимо, претставља крајње неважнишће и увреду.

Једновремено би предложио да кад знамо ко нам улази у салу можемо да дежурнима скренемо пажњу да припазе на овакве изгреднике а тиме би се лакше могли да уразуме јер на оваков акци није доста само писати и кришћковати већ треба учинити још нешто више и чини ми се да делим мишљење присутних који су протестовали противу пошћука који је требао казнишћ.

Ж. К.

Другарско вече „Абрашевића“

Уобичајено је да се на овим другарским вечерима играња сматра најважнијим делом приредбе. Али ове вечери они који су ишли по шездесет динара за улазнице били су разочарани. Оркестар „Абрашевића“ није свирао а они који су их заменили нишћ су били кадри нишћ у стању да замене оркестар. Заиста је за осуду управа „Абрашевића“ што је дозволило да се ово догоди јер су приредбе овога друшћна увек до сада биле усћеле и радо посећиване од грађана нашега града. Увек смо на њима имали и леп шарен програм а музика је била беспрекорна. Шћо се овога пута ово није догодило носе кривицу чланови управе овога друшћна који су морали да чувају традицију „Абрашевићевих“ приредба и не може нишћ да правда чињеницу да су се гости досађивали а неки много раније напустили приредбу која им је остала у рћавом сећању.

Надамо се да се ово неће више догодити.

М. П.

Једна цена у излогу а друга у радњи

Видео сам код „Папирпромета“ цејне блокове „Липа“ на којима је истакнућа цена од 22 динара. Доћали су ми се и ушао сам да их кућим. Послужила ме је једна девојка и рекла ми је цену која је и истакнућа у излогу. Пружћо сам тридесет динара жени која ради на каси и она је пошћо је још једном пишћала продавачицу за цену врашћила кусур од два динара рачунајући на глас „28 и 2 = 30“. Нисам хћео да правим пишћане за шест динара које ми је узела више али истћичем ово преко листћа да се ни она не би усудила да други пушћо ради а да и други обрашће пажњу на ово јер ова два броја — један у излогу други у радњи разликује се за 6 динара — а разлог зашћо ја лично не видим.

Ж. Пуношевац

ПРЕТПЛАТНИЦИ

ОБНОВИТЕ ПРЕТПЛАТУ НА „ИБАРСКЕ НОВОСТИ“ ЗА 1955 ГОДИНУ

Претплата износи:

За целу годину 520 дин.
За пола године 260 дин.
За три месеца 130 дин.
Појединачан број 10 дин.

Успела академија ДТВ «Партизан» I

Од првог утиска која смо добили кад смо нешћидимце дупали длан о длан поздрављајући симпатичну слику извођача на биву у сали Народног позоришта, па до последње тачке били смо задовољни, ониме што смо видели. Изузев тачке старијих омладинаца која је била неувежбана, остале тачке су нас држале у пажњи. Нарочит утисак су оставиле омладинке са вежбом и наступом на двовисинском разбоју а лепо је изведена и вежба уз

звуче Штраусовог валцера. Публика је такође наградила аплаузом наступе најмлаћих који према ономе што су показали могу да буду добри вежбачи. Најстарији су оставили утисак дисциплиноване врсте у којој има осетних разлика у квалитету вежбача и та неуједначеност се мора исправљати. Но и поред малих недостатака од којих је највећи то што су женска деца са напором изводила покрете јер су морала једновремено да певају, акаде-

мија је успела и заиста је штета што чешће не видимо наступе овог друшћва и „Партизана“ уопште.

Чланови „Партизана“ су ову своју академију посветили празнику Народног прмије који долази.

На крају прилична је штета што је у сали остало још празних места, но надамо се, да ће будуће приредбе бити и посећеније и боље а „Партизан“ све више освајати симпатије не само родитеља чија деца наступају у програмима, већ и осталих грађана а посебно омладине.

Колико хармоније, лепоте и користипружају вежбе ДТВ «Партизан»

Штета је што их чешће не видимо на спортским приредбама

Тромеч гимназија у Чачку

У Чачку је одржан интересантан тромеч у коме су учествовали ћаци из гимназија Краљева, Чачка и Титовог Ужица. Одржане су такмичења у одбојци и шаху. У одбојци су победили омладинци из Чачка а на другом месту су омладинци из Краљева, док су Ужичани заузели треће место. Интересантна је и лепа била утакмица у одбојци између омладинки из Краљева и Чачка коју су добиле омладинке из Чачка после лепе и равноправне борбе.

У шаху су Краљевчани надмоћно освојили прво место јер је екипа у којој су наступили: Остојић, Семић, Тапушковић, Давиловић и Јушковић била далеко јача од екипа Чачка и Ужица.

Овакви сусрети поред тога што доприносе развоју другарских односа између омладине суседних градова указују да и друге спортске гране привлаче омладину, но је потребно учинити више на популаризацији ових корисних грана спорта. Ј. П.

Мали огласи

Позивам своју жену Катцу Миљчевић да се врати на продужење браћног живота у року од три дана, јер после тога нећу признати никакве обавезе које учини на моје име и повешћу развод брака.

Јован Миљчевић, Краљево

Одричем се мужа Грујнице Павловића пензионера из Краљева и његове дугове не признајем. Бракоразводна парница је у току.

Манасија Павловић — Краљево.

Још један бод у билансу „Слоге“

На врућем терену у Прилепу није лако узети бод. То су осетили сви они који су у овом делу првенства IV зоне гостовали у овом граду дувану у Македонији. Ради тога су и ватренији навијачи „Слоге“ очекивали частан пораз. Међутим могло је да се и победи. Тим „Слога“ је играо добро и да је победа при-

пала гостима не би било нереално собзиром на приказану игру. Но и један бод је доста. И тек сада се поставља питање шта би било да није онако несмотрено одвео „Тимок“ бодове из Краљева. Наш представник би сигурно био у врху табеле и ми би били спокљојни. Овако жеља нам је да „Слога“ у овом делу задржи средину табеле. То може да се деси а игре које је „Слога“ у последње две утакмице показала још више нас убеђују у ово. У тиму „Слога“ најбољи су били Стојановић и Вулетић који је постигао обадва бода.

Ако „Слога“ победи „Тиквеш“ и донесе макар један бод из Ниша биће у реду све и можемо очекивати бољи пласман у другом делу првенства.

У последње три утакмице однели су четири бода а то је добар успех који говори о будућима.

КРОЗ ГРАД

Народно позориште
Субота 10 децембра „Ој Мораво моје село равно“ (реприза).

Недеља 11 децембра „Иванов“ од Чехова (премијера омладинске секције).

Биоскоп „Сутјеска“ (у 17 и 20 ч.)
9-11 „Усамљени револвер“ (амер. у боји)
13-15 „Летели ћаволи“ (амерички)

Биоскоп „Рибница“
9-11 „99 Ривер Стрит“ (претставе почињу у 16 час., а недељом у 16 и 19 час.)

Клуб Ваздухоплов. (у 19,30 ч.)
9-11 „Мито“ (амерички)
12-14 „Три приче“ (аомани)

Музеј
Уторком од 8—12 и од 15—17 часова
Средом . 8—12

Народна библиотека
Отворена сваког дана сем недеље
Од 9 до 15 часова.
Књиге се издају понедељком, средом и петком.

Дечја библиотека
Издавање књига ће се вршити свакога дана осим среде и петка од 10 - 12 и од 15 - 17 часова (савез женских друшћтава трг Маршала Тита)

Раднички универзитет
У уторак, 13 децембра, у 18 часова, у сали Радничког универзитета одржане се предавање О ПОСТАНКУ ЗЕМЉЕ. Предавач је проф.

Дежурне апотеке
До 10 децембра „Црвени крст“
Од 10 - 17 децембра „Помоћ“

Магнохром

ИНДУСТРИЈА ВИСОКО ВАТРОСТАЛНОГ МАТЕРИЈАЛА КРАЉЕВО

Има у своје саставу столарску радионицу која је снабдевена са модерним машинама за израду свих врста грађевинске столарије, канцелариског и кућног намештаја.

Позивамо сва грађевинска предузећа и остале привредне организације да своје потребе за 1956 годину доставе најкасније до 20 децембра 1955 године.

ЦЕНЕ СОЛИДНЕ, РОКОВИ ВРЛО ПОВОЉНИ.

За ближа обавештења обратити се управи предузећа „Магнохром“—Краљево или тел. 17 и 89. локал 02.

Раднички савет „Шумадије“

Трговинског предузећа на велико-Краљево расписује:

КОНКУРС

за шефа рачуноводства за предузеће „Гвождар“ у оснивању

Услови: Треба да има следеће квалификације: Економски факултет и две године праксе у струци или Средња економска школа и пет год. праксе у струци, од тога најмање две године на положају руководиоца рачуноводства или нижа стручна школа и 10 година праксе у струци, од тога пет година на положају руководиоца рачуноводства.

Повуде слати на адресу „Шумадија“ до 25 децембра 1955 године

Наступ у службу од 1 јануара 1956 г. Плата по Тарифном правилнику.

УПРАВНИ ОДБОР ТРГОВИНСКОГ ПРЕДУЗЕЋА НА ВЕЛИКО „МОРАВА“ — У КРАЉЕВУ

расписује

КОНКУРС

За шефа рачуноводства

Услови: Средња стручна спрема и пет година праксе у струци, од тога 2 године на дужности шефа рачуноводства у трговинском предузећу. Повуде поднетн до 15 децембра.

СТАНБЕНА УПРАВА У КРАЉЕВУ

расписује:

ЛИЦИТАЦИЈУ

НАДМЕТАЊЕМ

За продају грађевинског материјала од срушене старе клинице и то:

1. Периода целок. Ковача 7.000.—
2. Цигле полутне и цеље 10.000.—
3. Грађе чамове 3³ 6,50
4. Грађе хрстове 5,40

Материјал се налази:

Периода, цигла и 2,80 м³ чамове грађе иза старог тунела (Насеље цигана);

Чамова грађа 3,70 м³ код стругаре у Рибници и

Грађа хрстова на плацу предузећа „Чистоћа“ (код гробља)

Надметање ће се одржати у сали Народног Одбора Општине у Краљеву дана 18 у 9 часова.

Станбена Управа Краљево

УПРАВНИ ОДБОР БИРО-а ЗА КЊИГОВОДСТВЕНЕ И ДРУГЕ УСЛУГЕ „АНУРНОСТ“ У КРАЉЕВУ

КОНКУРС

За пријем у службу следећих службеника:

једног шефа рачуноводства за вођење установа са самосталним финансирањем;

једног шефа рачуноводства за вођење занатских радњи и радионица; и

једног шефа рачуноводства за вођење трговинских и других предузећа.

Плата по споразуму. Молбе са кратком биографијом и списом досадашњег рада доставити до 25 децембра 1955 године, на горњу адресу.

Управни Одбор Биро-а „Ажуриност“